

23. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 (в ред. від 01.05.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/794-18>.

24. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 (в ред. від 12.05.2016) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

25. Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 (в ред. від 28.12.2015) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.

ЗАБОЛОТНА Л. В.,
аспірант кафедри
адміністративного права
(Київський національний університет
імені Тараса Шевченка)

УДК 342.553

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІР ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ДИПЛОМАТИЧНОЇ СЛУЖБИ

У статті розкриваються групи суб'єктів публічної адміністрації, у яких можуть виконувати свої функції працівники дипломатичної служби як державні службовці. Досліджуються особливості набуття статусу учасника та припинення адміністративно-правових відносин за участі державних службовців дипломатичної служби.

Ключові слова: дипломатична служба, державний службовець, адміністративно-правовий статус, правосуб'єктність.

В статье раскрываются группы субъектов публичной администрации, в которых могут выполнять свои функции работники дипломатической службы как государственные служащие. Исследуются особенности приобретения статуса участника и прекращения административно-правовых отношений с участием государственных служащих дипломатической службы.

Ключевые слова: дипломатическая служба, государственный служащий, административно-правовой статус, правосубъектность.

The paper highlights groups of public administration where diplomatic service employees can perform their functions as civil servants. The author researches gaining participant status and termination of administrative legal relations with the diplomatic service civil servants.

Key words: diplomatic service, diplomatic immunity, civil servant, administrative legal status, legal personality.

Вступ. Публічно-правова природа правового статусу працівників дипломатичної служби зумовлює адміністративно-правовий характер більшості видів правовідносин, учасниками яких вони стають. При цьому система таких суб'єктів, які є органами публічної адміністрації, має ієрархічний характер, що впливає на обрання оптимальних правових засобів при здійсненні ними повноважень.

Інституціональні характеристики діяльності державних службовців дипломатичної служби було висвітлено в наукових напрацюваннях таких учених, як В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, В.Г. Афанасьєв, Ю.П. Битяк, В.М. Гаращук, І.П. Голосніченко, І.С. Гриценко, О.В. Дяченко, В.О. Євченко, О.О. Євченко, В.А. Зорин, Т.О. Коломоець, М.С. Міхровська, Ю.А. Тихомиров та інші.

Потребує додаткового вирішення проблема набуття статусу учасника адміністративно-правових відносин за участі державних службовців дипломатичної служби.

Постановка завдання. Метою статті є розкриття груп суб'єктів публічної адміністрації, у яких можуть виконувати свої функції працівники дипломатичної служби як державні службовці; особливостей набуття статусу учасника та припинення адміністративно-правових відносин за участі державних службовців дипломатичної служби.

Результати дослідження. Концентруючи увагу на характеристиці державних службовців дипломатичної служби як суб'єктів адміністративно-правових відносин, зауважимо, що належно визначене інституціональне підґрунтя функціонування дипломатичної служби дає змогу інтегруватися в систему зовнішніх зв'язків у міжнародних реаліях за всіма потенційними тенденціями становлення та розвитку дипломатії. Особливо актуально це під час удосконалення відповідних правових норм і застосування інструментів діяльності публічної адміністрації, адміністративно-правових засобів діяльності працівників дипломатичної служби. З урахуванням адміністративно-правового статусу працівників дипломатичної служби їх можна вважати публічною адміністрацією, тобто суб'єктами в системі органів дипломатичної служби, що здійснюють публічне управління за рахунок своїх владних повноважень, у тому числі в компетенційних (або «статутних») нормативно-правових актах, завдань, функцій, характеру взаємозв'язків з іншими органами (як «по вертикалі», так і «по горизонталі») [1, с. 30–35]. У цьому плані державні службовці дипломатичної служби відзначаються спектром інституціонально-функціональних і телеологічних характеристик, для з'ясування яких передусім потрібно проаналізувати їхню сутність як суб'єктів публічної адміністрації.

Загалом державні службовці дипломатичної служби як суб'єкти публічної адміністрації стосуються юридичної категорії органів виконавчої влади [2, с. 80], підпорядкованих політичній владі, що забезпечують виконання закону та здійснюють інші публічні функції, зокрема публічно-управлінські, в публічних інтересах [3, с. 40–45; 4, с. 117–122]. Фактично такі суб'єкти мають чітко окреслені інституціональні рамки, оскільки є органами виконавчої влади, які здійснюють публічно-управлінські функції у сфері зовнішніх зв'язків. Безумовно, з урахуванням прерогативи публічної влади вони можуть виконувати й інші повноваження, зумовлені специфікою дипломатичної діяльності. Домінує при цьому публічний інтерес, якого потрібно досягти під час виконання поставлених перед дипломатією завдань.

Функціональний вимір діяльності працівників дипломатичної служби як органів публічної адміністрації пов'язаний із публічно-управлінськими характеристиками цих органів виконавчої влади в державно-владному вимірі, що зорієнтовані на виконання закону й реалізацію інших публічно-управлінських функцій, які можуть делегуватися іншим суб'єктам, що здійснюють функції публічного управління і своєю діяльністю гарантують права та свободи людини, громадянина [5, с. 90–95]. По суті, працівники дипломатичної служби як державні службовці в межах органів публічної адміністрації спрямовують реалізацію власних повноважень на антропоцентричний вимір зовнішньополітичної діяльності, щоб досягнути балансу національних інтересів України й законних інтересів представників громадянського суспільства як іншої сторони вказаних правовідносин. У цьому плані йдеться про реалізацію функцій і повноважень працівників дипломатичної служби в складній соціальній системі, уособлюваній суб'єктами публічного права (публічними органами, які функціонують у системі зовнішніх зв'язків на «вертикальному» та «горизонтальному» рівнях) і суб'єктами приватного права (фізичними особами, які звертаються до органів дипломатичної служби за отриманням адміністративних послуг чи одержанням іншого результату, потрібного для задоволення публічного інтересу).

Відтак у телеологічному вимірі державні службовці дипломатичної служби повинні зважати на збереження стабільності й цілісності соціальної системи, створювати умови для належного виконання завдань, поставлених перед органами публічної адміністрації [6, с. 36–42]. При цьому саме розгалужений характер учасників указаної соціальної системи, що реалізують зовнішньополітичні функції, дає змогу розмежувати публічно-управлінський (адміністративно-правовий) формат діяльності працівників дипломатичної служби з їхньою політичною діяльністю. Наведена теза означає, що працівники дипломатичної служби в зовнішніх відносинах нерідко репрезентують політичні інтереси України на міжнародній арені, тому в цьому ракурсі вони є політичними діячами, а не державними службовцями. Натомість під час реалізації публічно-управлінських повноважень вони репрезентують органи публічної адміністрації та є державними службовцями, які виконують свої завдання для задоволення публічного інтересу.

Зупинимось на характеристиці груп суб'єктів публічної адміністрації, у яких можуть виконувати свої функції працівники дипломатичної служби як державні службовці. Згідно із запропонованим вище телеологічним виміром їхньої діяльності, до таких груп органів публічної адміністрації можна зарахувати органи виконавчої влади [7, с. 104]; інші публічні органи, а саме: дипломатичні представництва та консульські установи України, постійні представництва України при міжнародних організаціях [8, с. 129], місії (ОБСЄ) [8, с. 136]. Виокремлення саме таких груп органів публічної адміністрації дає змогу виконувати функції публічного управління у сфері зовнішніх зв'язків, у тому числі «публічно-сервісного» спрямування, задля забезпечення реалізації та захисту прав і законних інтересів осіб у їхніх стосунках із органами публічної адміністрації [9; 10, с. 7–11]. Регламентують же порядок діяльності зазначених державних службовців дипломатичної служби Президент України та Кабінет Міністрів України.

Так, Президент України здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю України, вирішує кадрові питання в частині функціонування органів дипломатичної служби за ст. 106 Основного Закону України [11]. При цьому важливим є той факт, що виконання актів Президента України забезпечується Кабінетом Міністрів України згідно з п. 1 ст. 116 Конституції України [11]. Тим не менше в ч. 3 ст. 113 Основного Закону й у ч. ч. 1 і 2 ст. 4 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» вже йдеться про обов'язок Кабінету Міністрів України керуватися вказаними нормативно-правовими актами [11; 12]. Потрібно розуміти, що текст Конституції України неодноразово переписувався, а профільний закон про Уряд періодично змінювався, викладався в новій редакції та приймався заново. Такий стан справ не сприяв формуванню усталених формулювань положень нормативно-правових актів, що призвело до змішування понять і неоднорідності юридичної термінології. По суті, для сфери зовнішньої політики прийнятним убачається як забезпечення виконання, так і керування з боку Уряду указами Президента України, які регламентують порядок здійснення зовнішньополітичної діяльності.

З огляду на викладене найвищим за ієрархією суб'єктом у системі органів виконавчої влади, що визначає діяльність державних службовців дипломатичної служби, є Кабінет Міністрів України. На підставі п. п. 1, 2, 7, 8, 9, 9-1 ст. 116 Конституції України цей орган публічної адміністрації реалізує діяльність стратегічно орієнтованого характеру у сфері дипломатичної служби, забезпечуючи державний суверенітет і економічну самостійність України, обороноспроможність і національну безпеку України, права та свободи людини, громадянина; функціональної спрямованості – створюючи умови для проведення зовнішньої політики, зовнішньоекономічної діяльності України, здійснюючи управління публічним майном; інституціонального плану – утворюючи, спрямовуючи, координуючи роботу, реорганізовуючи та ліквідовуючи міністерства, інші органи виконавчої влади відповідно до закону [11]. Описані повноваження мають невичерпний характер. При цьому Уряд може використовувати спеціальні інструменти діяльності публічної адміністрації та правові засоби. Обмежувальним фактором для виконання ним своїх повноважень є фінансовий фактор – кошти, передбачені для здійснення повноважень інституціонального плану.

Конституційні положення п. п. 9, 9-1 ст. 116 Основного Закону України кореспондують із п. 6 ч. 1 ст. 20 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» [12]. У ст. ст. 20–21 указанного Закону деталізовано конституційно врегульовані положення про повноваження Уряду інституціонального плану й функціональної спрямованості, зокрема щодо укладення та виконання міжнародних договорів України; розробки й затвердження державних програм, погодження програми перебування офіційних закордонних делегацій за участі державних службовців дипломатичної служби; прийняття рішення про придбання за кордоном у власність, будівництво чи реконструкцію публічного майна (нерухомості) для потреб закордонних органів дипломатичної служби України [12]. На основі цих законодавчих положень суперечливою видається практика одночасної дії двох нормативно-правових актів у сфері функціонування Міністерства закордонних справ України як органу дипломатичної служби й суб'єкта публічної адміністрації. Чинна регуляторна база в Україні однозначно вказує на доцільність регламентації діяльності державних службовців дипломатичної служби актами Уряду.

Окремої деталізації потребує група органів виконавчої влади, у яких свої повноваження виконують працівники дипломатичної служби. Аналіз доктринальних підходів дає змогу сформулювати кілька критеріїв, прийнятних для класифікації органів виконавчої влади, які здійснюють публічне управління в зовнішньополітичній сфері: за обсягом, змістом і характером їхньої компетенції; за порядком вирішення підвідомчих питань; за територіальним масштабом діяльності; за місцем у системі органів (підпорядкованістю між собою); за правовою основою утворення тощо [13, с. 72–76; 14, с. 24; 15, с. 12; 16, с. 551–554]. Однією з найбільш повних і практично орієнтованих є класифікація органів дипломатичної служби, у яких державні службовці здійснюють свої функції як суб'єкти публічної адміністрації, залежно від територіального розташування вказаних органів і характеру функцій їхніх працівників. Так, В.А. Зорін за цими ознаками виокремлює постійних і тимчасових закордонних і центральних (внутрішньодержавних) суб'єктів, останні з яких діляться на органи загального політичного керівництва й органи спеціальних (галузевих, відомчих) зв'язків з іншими державами [17, с. 91, 92, 100]. У легальному вимірі елементами системи органів публічної адміністрації, які здійснюють публічне управління закордонними справами, відповідно до ст. 6 Закону України «Про дипломатичну службу», є Міністерство закордонних справ України, його представництва та закордонні дипломатичні установи України (дипломатичні представництва, постійні представництва при міжнародних організаціях і консульські установи) [18].

У цьому сенсі потрібно виходити з того, що більшість державних службовців органів дипломатичної служби виконують свої повноваження в межах адміністративно-правових відносин на внутрішньодержавному рівні та лише працівники закордонних дипломатичних установ України мають екстериторіальний статус. Разом із тим постійним є характер повноважень державних службовців центральних національних суб'єктів, таких як Міністерство закордонних справ України, його представництв і закордонних суб'єктів (дипломатичних представництв, постійних представництва при міжнародних організаціях). Тимчасовими ж є повноваження працівників дипломатичної служби, що реалізують свої функції в інших закордонних органах дипломатичної служби в складі делегацій як спостерігачі на міжнародних конференціях та ін. Із усіх цих суб'єктів загальне політичне керівництво у сфері дипломатичної служби проводять державні службовці у складі Міністерства закордонних справ України, а в решті органів вони мають спеціальні повноваження, пов'язані з публічним управлінням під час здійснення зовнішніх відносин.

Указані суб'єкти мають загальні, спеціальні та виняткові ознаки, за якими їх можна об'єднати в одній групі. Зокрема, можна підтримати усталений доктринальний підхід, на підставі якого загальними є ознаки, притаманні для соціальної системи, оскільки є поєднанням компонентів, взаємодія яких призводить до виникнення нових, інтегративних якостей, не характерних для окремих складових елементів такої системи [19, с. 19]. За цими ознаками можна виокремити спеціальні ознаки досліджуваної групи суб'єктів: компонентами є органи публічної адміністрації; ці органи інституціоналізуються як зовнішньополітичний апарат України; зазначені суб'єкти наділені публічно-управлінськими функціями й повно-

важеннями в галузі закордонних справ; особлива регуляторна база (діють поряд із адміністративно-правовими та нормами міжнародного права); специфічні інструменти діяльності і правові засоби.

До виняткових ознак належать такі: проходження дипломатичної служби виключно державними службовцями, встановленими Законом України «Про дипломатичну службу»; здійснення від імені держави повноважень задля досягнення завдань і виконання функцій органів дипломатичної служби; дотримання державними службовцями дипломатичної служби дисципліни, порядку, процедур і правил, визначених уповноваженими органами держави, що, зокрема, відображається в специфічному характері відповідальності за правопорушення; особливі підстави, умови та порядок матеріального забезпечення; для державних службовців закордонних дипломатичних установ правовий статус працівників дипломатичної служби регламентується нормами міжнародного й національного права, а також законодавством країни перебування. Указані ознаки органів виконавчої влади, працівниками яких є державні службовці дипломатичної служби, яскраво виражені в діяльності закордонних органів дипломатичної служби, постійних представництв України при міжнародних організаціях. Тим не менше дотепер не існує окремого нормативно-правового акта на кшталт положення, статуту тощо, який би окреслював особливості їхнього правового статусу.

Натомість провідним суб'єктом публічної адміністрації, державні службовці якого як працівники дипломатичної служби постійно вступають в адміністративні правовідносини, є Міністерство закордонних справ України, уособлюване його центральним апаратом і представництвами. В обох із чинних Положень про цей орган він уважається головним органом у системі центральних органів виконавчої влади щодо забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері зовнішніх зносин [20; 21]. Наведене положення означає, що державні службовці дипломатичної служби як учасники правовідносин повинні виконувати функції не лише щодо формування, а й із реалізації державної політики, що не відповідає духу чинного законодавства України про центральні органи виконавчої влади та про державну службу. Вони мали б займатися виключно виробленням державної політики в галузі зовнішніх відносин. Натомість вступати в правовідносини з реалізації такої політики повинні були б інші працівники дипломатичної служби в межах окремого центрального органу виконавчої влади, якого поки що не існує.

Заглиблюючись у проблему інституціональних характеристик органів виконавчої влади центрального рівня як суб'єктів публічної адміністрації у сфері дипломатичної служби, зауважимо, що невизначеним залишається правове становище державних службовців дипломатичної служби, які займають посаду очільника в Міністерстві закордонних справ України й одночасно є членами Кабінету Міністрів України. Це пов'язано з тим, що в ч. 3 ст. 6 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» [12] і п. 1 Указу Президента України «Про систему центральних органів виконавчої влади» [22] серед державних службовців включено членів Кабінету Міністрів України й, відповідно до ч. 2 ст. 2 Закону України «Про державну службу» [23], перших заступників і заступників міністрів. По суті, може мати місце «двовладдя» на дипломатичній службі, коли одна й та сама особа може бути одночасно очільником Міністерства закордонних справ України, обіймаючи адміністративну посаду, а також виконуючи владні повноваження у сфері зовнішніх зв'язків у складі Кабінету Міністрів України, посідаючи політичну посаду. Такий стан справ суперечить європейським стандартам і духу Конституції та законів України в частині проходження державної служби.

Ще більшу увагу потрібно приділити порядку набуття і припинення правового статусу державного службовця дипломатичної служби залежно від посади як учасника адміністративно-правових відносин. Що стосується першого заступника й заступника Міністра закордонних справ України, то в п. 2 ч. 7 ст. 21, п. 4 ч. 1 ст. 44 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» розкрито їх призначення та звільнення з посади Кабінетом Міністрів України за поданням Прем'єр-міністра України [12]. Водночас у п. 1 Указу Президента України «Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави» додається порядок погодження цих кандидатур із Президентом України [24]. У свою чергу, ми вважає-

мо за доцільне підтримати доктринальну позицію, на підставі якої під терміном «погодження» необхідно розуміти встановлене правовими нормами обов'язкове попереднє позитивне рішення органу щодо кандидатури на посаду іншого органу, без якого останнім не може бути прийняте остаточне рішення [25, с. 549]. По суті, погодження з боку Президента України щодо призначення та звільнення першого заступника й заступника Міністра закордонних справ України є результатом узгодження його позиції із суб'єктом публічної адміністрації в особі Кабінету Міністрів України в процесі вирішення кадрових питань. Такий елемент за підходом, закладеним в Указі «Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави», є конститутивним елементом набуття і припинення вказаними державними службовцями дипломатичної служби свого адміністративно-правового статусу. Таке формулювання правової норми не узгоджується з приписами закону та суперечить ч. 2 ст. 19, ч. 3 ст. 106, ч. 2 ст. 120 Конституції України.

Стосовно керівників структурних підрозділів Міністерства закордонних справ України зауважимо, що законодавчий і підзаконний рівні правового регулювання не є узгодженими між собою. Так, і після викладення ст. 13 Закону України «Про дипломатичну службу» в новій редакції [18] не було відображено правові норми щодо порядку призначення та звільнення з посади цих державних службовців. У Положеннях про Міністерство закордонних справ України, затверджених Указом Президента України й Постановою Кабінету Міністрів України, йдеться про вирішення вказаних кадрових питань Міністром закордонних справ України [20; 21] (відповідно до підп. 10 п. 10 і підп. 12 п. 11). Залишається чинним також п. 1 Указу Президента України «Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави», де йдеться знову ж таки про погодження цих кандидатів із Президентом України [24]. У цьому сенсі слушною виглядає окрема думка І.П. Домбровського стосовно Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави», де було висловлено позицію про нерозмежування сутності й призначення таких структурних підрозділів [26]. По суті, погодження з Президентом України кандидатур працівників структурних підрозділів дипломатичної служби, опосередковано задіяних у реалізації зовнішньополітичної функції, є виявом публічного управління та призводить до змішування повноважень Міністра закордонних справ України і Президента України. Останній із названих суб'єктів напряду втручається в діяльність Міністерства закордонних справ як суб'єкта публічної адміністрації, що зумовлює неможливість вказаних державних службовців дипломатичної служби належним чином здійснювати свої повноваження в межах адміністративно-правових відносин.

Аналогічна ситуація має місце щодо генерального консула, радника-посланника, радника дипломатичного представництва України в іноземній державі, при міжнародній організації. У ч. 6 ст. 6 Закону України «Про дипломатичну службу» встановлено, що особливості адміністративно-правового статусу цих суб'єктів регламентуються як на рівні цього Закону, так і в Положенні про дипломатичне представництво України в іншій державі [18]. Одразу потрібно уточнити, що ні в Законі, ні в Положенні не передбачено повноважень Президента України стосовно вирішення відповідних кадрових питань, але п. 1 Указу Президента України «Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави» доповнює порядок погодження цих кандидатів із Президентом України [24]. Разом із тим на основі приписів ст. 6 Закону України «Про дипломатичну службу» в абз. 5 п. 4 Положення про дипломатичне представництво України за кордоном ідеться про призначення вказаних осіб лише наказом Міністра закордонних справ України [27].

Стосовно наведених колізійних норм інституціонального плану щодо набуття статусу державного службовця дипломатичної служби, який надалі реалізовуватиме свої повноваження в адміністративно-правових відносинах, убачається необхідним зважати на конституційно-правовий і законодавчий регуляторні рівні, де розкрито обов'язковий характер указів Президента України для суб'єктів публічної адміністрації. Відповідно, правова норма щодо

погодження з ним кадрових питань у сфері дипломатичної служби прямо вказує на обов'язковість такої процедури. Натомість Конституційний Суд України в абз. 4 підп. 3.3 п. 3 Рішення у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави» наполягає на факультативності такого попереднього погодження кандидатур на посади працівників дипломатичної служби [28].

Ми вважаємо, що в будь-якому випадку правові норми Указу Президента України в оновленому правовому полі України в частині проходження державної служби не повинні суперечити Конституції та закону. Відтак описана конфліктна ситуація взаємодії Президента України, Кабінету Міністрів України й Міністерства закордонних справ України у сфері зовнішніх зносин має конфліктне забарвлення та потребує відновлення легітимності й повноти повноважень Міністра закордонних справ України. При цьому потрібно брати до уваги обов'язковий характер Указу Президента України, який в аспекті оновлення процедури вирішення кадрових питань потребує серйозного доопрацювання.

Потребує уточнення також той факт, що для вступу в адміністративно-правові відносини та їх припинення державні службовці дипломатичної служби нерідко повинні відповідати додатковими вимогам засвідчувального, дозвільного чи поведінкового характеру. Так, працівники дипломатичної служби для вступу на окремі посади повинні отримати консульський патент у письмовій формі, який засвідчує їхні повноваження (згідно зі ст. 6 Закону України «Про дипломатичну службу» [18], абз. 1 ст. 4, ст. 11 Консульського статуту України [29]); екзекватуру для гарантування можливості здійснювати свої повноваження на території конкретної країни (абз. 1 ст. 4, ст. 11 Консульського статуту України [29]); дотримуватися належної й правомірної власної поведінки, що включає й поведінку їхніх родичів (ст. 9 Віденської конвенції про дипломатичні зносини [30], ст. 22 Закону України «Про дипломатичну службу» [18]). Необхідно враховувати те, що ці умови впливають на порядок здійснення функцій державними службовцями дипломатичної служби як учасниками адміністративно-правових відносин, як правило, у межах екстериторіальної діяльності. Фактично в разі порушення описаних вимог ці відносини можуть достроково припинитися тимчасово або постійно, зокрема, із неможливістю реалізувати повноваження на території конкретної країни, де працівники дипломатичної служби оголошуються *persona non grata*.

Висновки. Отже, державні службовці дипломатичної служби як учасники адміністративно-правових відносин повинні мати належні інституціональні характеристики. Для підвищення ефективності здійснення кадрової політики в дипломатичній сфері ключовим орієнтиром можуть стати профілі професійних компетентностей працівників дипломатичної служби. Це дасть змогу встановити дієвий зв'язок між органами дипломатичної служби як суб'єктами публічної адміністрації та іншими суб'єктами публічного і приватного права як учасниками адміністративно-правових відносин із ними. Звідси можна буде спрогнозувати тенденції здійснення публічного управління у сфері зовнішніх зв'язків, обрати оптимальні інструменти діяльності публічної адміністрації, адміністративно-правові засоби діяльності державного службовця дипломатичної служби.

Список використаних джерел:

1. Авер'янов В. Організація виконавчої влади: необхідність усунення внутрішніх суперечностей / В. Авер'янов // Право України. – 2009. – № 5. – С. 30–35.
2. Тихомиров Ю.А. Курс адміністративного права и процесса / Ю.А. Тихомиров. – М. : Юрид. лит., 1974. – 172 с.
3. Лагода О. Дискреційні повноваження як спосіб зменшення регулятивного впливу в системі адміністративно-процедурних відносин / О. Лагода // Право України. – 2008. – № 9. – С. 40–45.
4. Авер'янов В.Б. Реформування українського адміністративного права: ґрунтовний привід для теоретичної дискусії / В.Б. Авер'янов // Право України. – 2003. – № 5. – С. 117–122.

5. Міхровська М.С. Державне управління та публічна адміністрація: шлях до демократії / М.С. Міхровська // Вісник КНУ. – 2011. – № 88. – С. 90–95.
6. Мінаєва І. Конституційно-правова відповідальність органів публічної влади / І. Мінаєва // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2009. – № 2. – С. 36–42.
7. Коломоець Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс : [підруч.] / Т.О. Коломоець. – К. : Юрінком Інтер, 2011. – 576 с.
8. Мельник Р.С. Загальне адміністративне право : [навч. посіб.] / Р.С. Мельник, В.М. Бевзенко ; за заг. ред. Р.С. Мельника. – К. : Ваіте, 2014. – 376 с.
9. Гриценко І.С. Становлення і розвиток наукових поглядів на основні інститути вітчизняного адміністративного права : дис. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.07 / І.С. Гриценко. – Х., 2008. – 421 с.
10. Авер'янов В.Б. Предмет адміністративного права: «управлінська» і «публічно-сервісна» складові / В.Б. Авер'янов // Адвокат. – 2004. – № 8. – С. 7–11.
11. Конституція України : Основний Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР, із зм. і доп. станом на 15.03.2016 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1. – Ст. 2598.
12. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII зі зм. і доп. станом на 01.05.2016 // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 13. – Ст. 222.
13. Адміністративне право України : [підруч.] / [Ю.П. Битяк, В.М. Гарашук, О.В. Дяченко та ін.] ; за ред. Ю.П. Битяка. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 544 с.
14. Виконавча влада і адміністративне право / [В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, І.П. Голосніченко та ін.] ; за заг. ред. В.Б. Авер'янова. – К. : Ін Юре, 2002. – 668 с.
15. Євченко В.О. Органи виконавчої влади в Україні : [навч. посіб.] / В.О. Євченко, О.О. Євченко. – Миколаїв : НУК, 2006. – 52 с.
16. Малиновський В.Я. Державне управління : [навч. посіб.] / В.Я. Малиновський. – К. : Атіка, 2009. – 608 с.
17. Зорин В.А. Основы дипломатической службы / В.А. Зорин. – М. : Междунар. отношения, 1977. – 368 с.
18. Про дипломатичну службу : Закон України від 20.09.2001 № 2728-III зі зм. і доп. станом на 01.05.2016 // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 5. – Ст. 29.
19. Афанасьев В.Г. Общество: системность, познание, управление / В.Г. Афанасьев. – М. : Политиздат, 1981. – 432 с.
20. Про Положення про Міністерство закордонних справ України : Указ Президента України від 06.04.2011 № 381/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 29. – Ст. 1220.
21. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 281 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 30. – Ст. 1195.
22. Про систему центральних органів виконавчої влади : Указ Президента України від 15.12.1999 № 1572/99 зі зм. і доп. станом на 09.04.2006 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 50. – С. 8.
23. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 4. – Ст. 43.
24. Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави : Указ Президента України від 04.06.2008 № 513/2008 зі зм. і доп. станом на 15.01.2009 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 41. – Ст. 1342.
25. Конституционное право. Энциклопедический словарь / под ред. С.А. Авакьяна. – М. : Большая российская энциклопедия, 2000. – 800 с.
26. Окрема думка судді Конституційного Суду України Домбровського І.П. стосовно Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави» // Офіційний вісник України. – 2009. – № 5. – Ст. 139.

27. Про затвердження Положення про дипломатичне представництво України за кордоном : Розпорядження Президента України від 22.10.1992 № 166/92-рп [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/166/92-рп>.

28. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України «Про деякі питання керівництва зовнішньополітичною діяльністю держави» від 15.01.2009 № 2-рп/2009 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 5. – Ст. 139.

29. Про Консульський статут України : Указ Президента України від 02.04.1994 № 127/94 зі зм. і доп. станом на 21.05.2002 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/127/94>.

30. Віденська конвенція про дипломатичні зносини : Міжнародний акт від 18.04.1961, ратифіковано Указом Президії Верховної Ради СРСР від 11.02.1964 // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1964. – № 18. – Ст. 199.

КАРЕЛІН В. В.,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального,
кримінально-виконавчого права
та кримінології,
лейтенант внутрішньої служби
(Академія Державної пенітенціарної служби)

УДК 342.922

ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ У СФЕРІ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ

Стаття присвячена розгляду класифікації адміністративно-правових режимів у сфері організації виконання покарань. Проаналізовано критерії класифікації адміністративно-правових режимів і зроблено висновок щодо критерію класифікації адміністративно-правових режимів у сфері організації виконання покарань України.

Ключові слова: адміністративне право, адміністративно-правовий режим, класифікація адміністративно-правових режимів, сфера організації виконання покарань.

Статья посвящена рассмотрению классификации административно-правовых режимов в сфере организации исполнения наказаний. Проанализированы критерии классификации административно-правовых режимов и сделан вывод о критерии классификации административно-правовых режимов в сфере организации исполнения наказаний Украины.

Ключевые слова: административное право, административно-правовой режим, классификация административно-правовых режимов, сфера исполнения наказаний.

The article is sanctified to the problems of classification of the administrative modes in the area of organization criminal sanctions execution. We have analyzed the criteria for classification of administrative modes and concluded that the criteria for the classification of administrative modes in the area of organization criminal sanctions execution of Ukraine.

Key words: administrative law, administrative mode, classification of the administrative modes, area of criminal sanctions execution.

